

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

7.1.2009

B6-0033/2009

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Karl von Wogau, Filip Kaczmarek, Charles Tannock, PPE-DE-ryhmän puolesta

Alain Hutchinson, Ana Maria Gomes, Glenys Kinnock, Marie-Arlette Carlotti and Thijs Berman, PSE-ryhmän puolesta

Renate Weber, Marco Cappato, Olle Schmidt, Johan Van Hecke and Thierry Cornillet, ALDE-ryhmän puolesta

Mikel Irujo Amezaga, Verts/ALE-ryhmän puolesta

Cristiana Muscardini, Adam Bielan, Ryszard Czarnecki and Konrad Szymański, UEN-ryhmän puolesta

Luisa Morgantini and Eva-Britt Svensson, GUE/NGL-ryhmän puolesta

Afrikan sarven tilanteesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma Afrikan sarven tilanteesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa Afrikan sarven valtioista,
  - ottaa huomioon Afrikan sarven alueelle tehtyä virkamatkaa koskevan kertomuksen, jonka kehitysyhteistyövaliokunta hyväksyi 8. joulukuuta 2008,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että ratkaisemattomat rajakiistat Etiopian ja Eritrean sekä Eritrean ja Djiboutin välillä vaikuttavat haitallisesti Afrikan sarven alueen rauhaan ja turvallisuuteen; ottaa huomioon, että Somalian tilanne on pahentunut niin, että siitä on tullut yksi maailman pahimpia humanitaarisia ja turvallisuuskriisejä; katsoo, että Sudanin tilanne on yksi alueen suuria riskitekijöitä,
- B. ottaa huomioon, että Etiopian ja Eritrean välinen sota päättyi, kun maat allekirjoittivat kansainvälisen välitystoiminnan tuloksena niin kutsutut Algerin sopimukset, joissa määrätään YK:n rauhanturvaoperaatiosta (UNMEE) ja Etiopian ja Eritrean välisen rajakomitean (EEBC) perustamisesta, mutta osapuolten välillä on yhä näkemuseroja sopimusten ja rajakomission päätöksen täytäntöönpanosta; ottaa huomioon, että UNMEE-operaatio oli lopetettava 31. heinäkuuta 2008, koska Eritrea ei enää tukenut joukkojen läsnäoloa,
- C. ottaa huomioon, että kesäkuussa 2008 väkivalta kärjistyi Eritrean ja Djiboutin rajalla Ras Doumeirassa, minkä seurauksena 35 ihmistä kuoli ja kymmeniä loukkaantui; ottaa huomioon, että YK:n turvallisuusneuvosto kehotti 12. kesäkuuta 2008 kumpaakin osapuolta sitoutumaan tulitaukoon ja vetämään joukkonsa ja palauttamaan ennen selkkausta vallinneen tilanteen; ottaa huomioon, että nykyisellään tilanne on rauhallinen, mutta kärjistymisen mahdollisuus on olemassa joukkojen läheisyyden vuoksi,
- D. ottaa huomioon, että Somalimaan pääkaupungissa Hargeisassa sijaitseviin Etiopian konsulaattiin ja YK:n toimistoihin tehtiin 29. lokakuuta 2008 pommi-isku, josta radikaali-islamistien joukot ilmoittivat olevansa vastuussa,
- E. ottaa huomioon, että Djiboutissa käytiin toinen neuvottelukierros marraskuussa 2008 ja neuvottelut johtivat vallanjakoa koskevan sopimuksen tekemiseen Somalian väliaikaisen liittohallituksen (TFG) ja ARS-D-oppositiipuolueen välillä,
- F. ottaa huomioon, että Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestö (IGAD) hyväksyi 29. lokakuuta 2008 Nairobissa pidetyssä konferenssissa Somalian siirtymäkauden liittovaltioelinten edustajien ja siirtymäkauden parlamentin jäsenten kanssa seitsemän kohdan ohjelman, jolla tuetaan Somalian rauhanprosessia, ja perustivat mekanismin täytäntöönpanon valvomiseksi,

- G. ottaa huomioon, että Etiopia on marraskuusta 2008 lähtien vetänyt asteittain joukkojaan Mogadishusta ja kaikista muista paikoista, joissa niitä yhä on Somaliassa; ottaa huomioon, että AMISOM (Afrikan unionin operaatio Sudanissa), jonka toiminta on maaliskuusta 2007 lähtien rajoittunut pääasiallisesti Mogadishuun, on nyt yksin alueella,
- H. ottaa huomioon, että Somalian väliaikainen liittohallitus ei ole onnistunut neljän vuoden aikana luomaan laajapohjaista hallitusta; ottaa huomioon, että presidentti Abdullahin äskettäisen eron vuoksi on olemassa todellinen vaara, että kilpailevat ryhmät aloittavat taistelut uudelleen,
- I. ottaa huomioon, että merirosvous on toinen suuri turvallisuushaaste Afrikan sarven alueella; katsoo, että merirosvouksen torjunta ei onnistu yksinomaan sotilaallisin keinoin, vaan sen onnistuminen riippuu rauhan, kehityksen ja valtion rakentamisen edistämisestä Somaliassa; ottaa huomioon, että merirosvouksen vuoksi Maailman elintarvikeohjelma on keskeyttänyt elintarvikeavun Somalialle, mikä pahentaa ennestään herkkää humanitaarista tilannetta,
- J. ottaa huomioon, että EU käynnisti 8. joulukuuta 2008 Somaliassa merioperaationsa, EU NAVFOR (tai operaatio Atalanta), jonka tavoitteena on suojella Maailman elintarvikeohjelman saattueita ja muita Somalian vesillä kulkevia kauppalaivoja,
- K. ottaa huomioon, että kokonaisvaltaisen rauhansopimuksen täytäntöönpanon epäonnistuminen Sudanin pohjois- ja eteläosien välillä voi johtaa irrottautumiseen, mistä seuraa todennäköisesti sotilaallinen konflikti raja-alueen öljyvaroista; katsoo, että irrottautuminen johtaisi todennäköisesti koko maan hajoamiseen, kun Darfur ja itäosa pyrkisivät itsenäistymään, sekä etnisten ryhmien välisiin taisteluihin, joita kiihdyttäisi vielä naapurimaiden, myös Eritrean, sekaantuminen;
- L. katsoo, että Djiboutilla on yhä edessään valtavia haasteita ja sen tilanteesta on tulossa hälyttävä maailman elintarvikekriisin vuoksi; ottaa huomioon, että Etiopian somaliaalue Ogaden kärsii vakavasta kuivuudesta ja että sen asukkaille tarkoitettu hallituksen valvoma elintarvikeapu ei saavuta asukkaita huolimatta viimeaikaisesta edistymisestä Maailman elintarvikeohjelman ruoka-avun toimittamisessa tälle alueelle, koska viivästyksistä tulee yhä ilmoituksia ja ne johtuvat siitä, että somaliaalueelle matkustamiseen tarvitaan lupa armeijalta,
- M. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien, oikeusvaltion, demokratian ja hyvän hallintotavan suhteen tilanne kaikissa Afrikan sarven alueen valtioissa on aiheuttanut EU:lle suurta huolta monien vuosien ajan; ottaa huomioon, että alueelta on saatu luotettavia kertomuksia mielivaltaisista pidätyksistä, pakkotyöstä, kidutuksesta ja vankien pahoinpitelyistä sekä toimittajien vainoamisesta ja poliittisesta sorrosta,
- N. ottaa huomioon, että vuoden 2008 parlamenttivaaleissa käytetty enemmistöäänestysjärjestelmä, joka on erittäin epäsuotuisa oppositiopuolueille, aiheuttaa huolta Djiboutissa, jossa oppositiopuolue MRD kiellettiin heinäkuussa 2008 täysin perusteettomasti siitä syystä, että se olisi tukenut Eritrean hyökkäystä Djiboutiin, ja UDT/UGDT-ammattiyhdistyksen johtajat eivät ole vielä saaneet työpaikkojaan takaisin, kun heidät oli sanottu irti heidän ammattiyhdistystoimintaansa liittyvistä syistä,

- O. ottaa huomioon, että Etiopian kansalaisjärjestöissä ja oppositiopiireissä vallitsee pelko, että hallituksen valvonta lisääntyy ja poliittista vapautta on rajoitettu äskettäin annetuilla lehdistöä ja puolueiden rekisteröimistä koskevilla laeilla; katsoo, että kansalaisjärjestölaki (hyväntekeväisyysjärjestöjen ja yhteisöjen rekisteröintiä ja sääntelyä koskeva säädös), jonka Etiopian hallitus hyväksyi ja parlamentti ratifioi, saattaa rajoittaa vakavasti sellaisten kansainvälisten ja etiopialaisten järjestöjen toimintaa, jotka toimivat tasa-arvon, oikeuden, ihmisoikeuksien ja konfliktinratkaisun hyväksi,

Alueellinen turvallisuus

1. kehottaa Etiopian hallitusta hyväksymään muodollisesti rajakomitean laatiman Eritrean ja Etiopian välisen virtuaalisen rajalinjan lopullisena ja sitovana; kehottaa Eritrean hallitusta suostumaan Etiopian kanssa vuoropuheluun, jossa puututtaisiin joukkojen vetämistä rajalta ja rajan fyysistä merkintää koskevaan prosessiin rajakomitean päätöksen mukaisesti sekä kyseisten valtioiden välisten suhteiden normalisointiin, myös rajan avaamisiin kaupalle; kehottaa kansainvälistä yhteisöä ja EU:ta painostamaan kumpaakin osapuolta löytämään pääsyn nykyisestä umpikujasta;
2. kehottaa neuvostoa nimittämään EU:n erityisedustajan tai -lähettilään Afrikan sarven alueelle;
3. kehottaa neuvostoa ja komissiota jatkamaan ponnistelujaan aluepoliittisen kumppanuuden puitteissa rauhan, turvallisuuden ja kehityksen edistämiseksi Afrikan sarven alueella sellaisten yhteisen edun mukaisten hankkeiden löytämiseksi, jotka voisivat edistää toiminnallista yhteistyötä Eritrean ja Etiopian välillä, esimerkiksi energian toimitusten, rajat ylittävän kaupan ja satamien alalla;
4. kehottaa Eritrean hallitusta harkitsemaan uudelleen tällä hetkellä lykkäämäänsä jäsenyyttä Afrikan sarven alueen yhteistyöjärjestössä (IGAD); kehottaa Afrikan unionin ja Afrikan sarven alueen yhteistyöjärjestön johtajia ottamaan edelleen Eritrean mukaan toimintaan ja kannustamaan hallitusta liittymään alueellisiin ja paikallisiin yhteistyötoimiin;
5. kehottaa Eritrean hallitusta suostumaan kutsumaan yhdessä Djiboutin hallituksen kanssa riippumaton tiedonhankintavaltuuskunta tutustumaan Ras Doumeiran tilanteeseen; kehottaa kumpaakin osapuolta luottamaan vuoropuheluun ja diplomaattisiin keinoihin valtioiden välisten suhteiden palauttamiseksi;
6. kehottaa neuvostoa ja komissiota jatkamaan tukeaan toimielinten luomiselle Somaliaan, Djiboutin rauhansopimuksen täytäntöönpanolle ja Afrikan sarven alueen yhteistyöjärjestön pyrkimyksille rauhanprosessissa; kehottaa lujittamaan kiireesti AMISOM-operaatiota ja lähettämään YK:n vakauttamisjoukot heti, kun poliittiset ja turvallisuusolot sen sallivat;
7. tuomitsee viime kuukausien aikana tapahtuneet yhä vakavammat avustustyöntekijöihin kohdistuneet hyökkäykset, jotka ovat vaikeuttaneet vakavasti avustustoimia ja siten pahentaneet Somalian humanitaarista tilannetta; kehottaa YK:n Somaliaa käsittelevää humanitaarisen avun koordinaattoria neuvottelemaan humanitaarisen avun pääsystä erillään Djiboutin rauhanprosessissa siten, että neuvotteluissa käsitellään maantieteellinen alue kerrallaan, elintarviketoimitusten nopeuttamiseksi ja vakavan humanitaarisen

tilanteen lievittämiseksi;

8. korostaa, että osallistuttaessa Sudanin pohjois- ja eteläosien välisen sopimuksen tekemiseen on nyt erittäin tärkeää jatkaa kaikkia ponnisteluja sopimuksen panemiseksi täytäntöön ja tarvittavan painostuksen ylläpitämiseksi; kehottaa neuvostoa ja kansainvälistä yhteisöä näin ollen lisäämään tukeaan Sudanin pohjois- ja eteläosien välisen kokonaisvaltaisen rauhansopimuksen täytäntöönpanolle ja turvaamaan UNAMID-operaation täysimääräisten toiminnan Darfurissa;
9. kehottaa neuvostoa ja komissiota tukemaan edelleen Afrikan sarven alueen yhteistyöjärjestöä ja sen ponnisteluja alueen integrointisuunnitelman kehittämiseksi ja toimielinten vahvistamiseksi;

Elintarviketurva ja kehitys

10. kehottaa Eritrean hallitusta tekemään tiiviimpää yhteistyötä kansainvälisten järjestöjen kanssa elintarviketurvaa koskevan tilanteen arvioimiseksi, jotta siihen voidaan puuttua ajoissa ja kohdennetusti;
11. kehottaa Eritrean hallitusta antamaan Euroopan komissiolle esteettömän pääsyn komission rahoittamiin hankkeisiin ja ottamaan avoimemmin vastaan teknistä apua yhteisesti sovitussa hankkeissa ja ohjelmissa; kehottaa sitä myös mukauttamaan kansalaisjärjestöistä annettua säädöstä niiden kansalaisjärjestöjen rahoitusvaatimusten helpottamiseksi, jotka haluavat osallistua kehitystoimiin Eritreassa;
12. kehottaa Etiopian hallitusta päästämään humanitaariset järjestöt esteettä Ogadenin somaliaalueelle ja järjestämään sellaiset olosuhteet, joissa apu saadaan vietyä kaikille sitä tarvitseville koko alueella;
13. kehottaa komissiota tukemaan edelleen alueellisten ratkaisujen löytämistä rajat ylittäviin haasteisiin rauhaa, turvallisuutta ja kehitystä koskevan EU:n alueellisen kumppanuuden puitteissa sekä erityisesti alueellista vesivarojen hallintaa, koska se on elintarviketurvan keskeinen osa;
14. kehottaa komissiota varmistamaan, että yhtään sen avustusohjelmista, cash for work - ohjelma mukaan luettuna, ei toteuteta pakkotyön avulla;

Ihmisoikeudet, demokratia ja hyvä hallintotapa

15. kehottaa Eritrean hallitusta joko esittämään kaikille poliittisille vangeille ja vangituille toimittajille syytteet ja järjestämään heille heti oikeudenkäynnin tai vapauttamaan heidät välittömästi;
16. kehottaa Eritrean hallitusta kunnioittamaan täydellisesti ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, kokoontumisvapaus, ilmaisunvapaus, tiedotusvälineiden vapaus ja omantunnonvapaus mukaan luettuina;
17. ilmaisee syvän huolensa ruotsalais-eritrealaisen toimittajan Dawit Isaakin jatkuvasta vankeudesta Eritreassa, koska häntä on pidetty vankilassa ilman oikeudenkäyntiä siitä lähtien, kun hänet pidätettiin syyskuussa 2001, ja vaatii Dawit Isaakin ja muiden

vangittujen toimittajien välitöntä vapauttamista;

18. kehottaa EU:ta harkitsemaan uudelleen lähestymistapaansa Eritrean, jos Cotonoun sopimuksen keskeisten elementtien (9artikla) noudattamisessa ei tapahdu edistystä, mikä koskee erityisesti keskeisiä ihmisoikeuskysymyksiä (Punaisen ristin kansainvälisen komitean pääsy vankiloihin, G11:n vapauttaminen);
19. kehottaa Djiboutin viranomaisia suojelemaan oppositiopuolueiden ja riippumattomien ihmisoikeusjärjestöjen poliittisia oikeuksia, lehdistönvapauden, kokoontumisvapauden ja ilmaisunvapauden täydellinen turvaaminen mukaan luettuina; korostaa tarvetta käynnistää hallituksen ja opposition välillä vakava vuoropuhelu, joka johtaa vaalilain muuttamiseen niin, että se sallii olemassa olevien poliittisten puolueiden oikeudenmukaisemman edustuksen parlamentissa; kehottaa Djiboutin viranomaisia antamaan MRD-oppositiopuolueelle luvan aloittaa toimintansa uudelleen ja palauttamaan virkoihinsa kaikki ammattiyhdistystoiminnan vuoksi irtisanotut UDT/UGTD-ammattiyhdistyksen johtajat;
20. kehottaa Djiboutin hallitusta ryhtymään toimiin ammattiyhdistysten oikeuksien suojelemiseksi paremmin lainsäädännössä ja käytännössä ILO:n keskeisten yleissopimusten mukaisesti;
21. kehottaa Djiboutin viranomaisia ryhtymään kaikkiin toimiin, jotta voidaan määritellä vastuu joulukuussa 1991 tapahtuneesta Arhiban verilöylystä, ja käynnistää oikeudelliset menettelyt siihen syyllistyneitä vastaan;
22. pahoittelee, että Etiopian parlamentti on ratifoinut avustusjärjestöjen ja yhteisöjen rekisteröintiä ja sääntelyä koskevan säädöksen; kehottaa tekemään siihen merkittäviä mukautuksia perustavanlaatuisten ihmisoikeusperiaatteiden turvaamiseksi; kehottaa panemaan tämän lain täytäntöön siten, että täytäntöönpano ei ole rajoittavaa, ja kehottaa komissiota seuraamaan täytäntöönpanoa tiiviisti;
23. kehottaa Etiopian viranomaisia tarkastelemaan kiireesti uudelleen lehdistölakia ja puolueiden rekisteröintiä koskevaa lakia sekä vaalilautakunnan kokoonpanoa, jotta varmistetaan oppositiopuolueiden poliittiset oikeudet; kehottaa myös kiireesti tutkimaan väitteet, jotka koskevat opposition ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen jäsenten häirintää ja mielivaltaisia pidätyksiä, ja saattamaan teoista vastuussa olevat oikeudenkäyntiin;
24. on järkyttynyt siitä, että oppositiopuolue UDJ:n (Unity for Democracy and Justice) johtaja Birtukan Midekssa on vangittu, ja vaatii vapauttamaan hänet välittömästi ja ehdoitta;
25. kehottaa Etiopian viranomaisia käsittelemään ripeästi Etiopian kansallisen opettajayhdistyksen rekisteröimistä koskevan hakemuksen asiaa koskevien lakien ja sääntöjen mukaisesti ja lopettamaan tämän yhdistyksen jäsenten vainoamisen;
26. kehottaa Etiopian, Eritrean ja Djiboutin hallituksia ja neuvostoa tarkistetun Cotonoun sopimuksen 8 artiklan ja liitteen VII mukaisesti sopimaan yhdessä poliittisen vuoropuhelun syventämisestä ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden alalla, mukaan luettuna edellä mainitut kysymykset, jotta voidaan määritellä vertailuarvot ja saavuttaa konkreettisia tuloksia ja edistystä itse paikalla;

27. tunnustaa, että Sudanissa on tarkoitus järjestää vaalit vuonna 2009, mutta toteaa, että lakeja, joilla rajoitetaan yksityishenkilöiden, poliittisten puolueiden ja tiedotusvälineiden ilmaisunvapautta ja järjestäytymisvapautta ja jotka ovat ristiriidassa kokonaisvaltaisen rauhansopimuksen ja valtion väliaikaisen perustuslain kanssa, ei ole vielä muutettu eikä kansallista ihmisoikeuskomissiota ole perustettu; korostaa, että näiden lakien kumoaminen ja korvaaminen kokonaisvaltaisen rauhansopimuksen ja väliaikaisen perustuslain mukaisella lainsäädännöllä sekä kansallisen ihmisoikeuskomission perustaminen ovat välttämättömiä edellytyksiä sellaisen ympäristön syntymiselle, jossa voidaan pitää vapaat ja oikeudenmukaiset vaalit;
28. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle, neuvostolle, jäsenvaltioille, Afrikan unionin komission puheenjohtajalle, Afrikan unionin edustajakokouksen puheenjohtajalle, Afrikan unionin pääsihteerille, yleisafrikkalaiselle parlamentille, Afrikan sarven alueen yhteistyöjärjestön jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille ja AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen puheenjohtajille.